EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 26.5.2025
COM(2025) 252 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus,

millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel kirjaliku menetluse teel riiklikult toetatava ekspordikrediidi kokkuleppe osaliste poolt seoses ühisseisukohaga, mis võimaldab anda Ukrainale seotud abi

LISA

ÜHISSEISUKOHA KAVAND

1. Viitenumber: määratakse hiljem
2. Sihtriigi nimi: Ukraina
3. Ostja/laenuvõtja nimi: ei kohaldata
4. Tehingu kirjeldus: ei kohaldata
5. Tingimused

Kooskõlas kokkuleppe kõigi teiste artiklitega.

6. Ühisseisukoha ettepanek

Ukraina vastab seotud abi saamise tingimustele sõltumata kokkuleppe artiklis 32 sätestatud kriteeriumidest.

Meede jõustub kohe ja jääb jõusse kaheks aastaks pärast selle jõustumist.

Kokkuleppega hõlmatud tehingud võivad saada riiklikku toetust käesoleva ühisseisukoha tingimuste kohaselt, tingimusel et:

– seotud abi taotlus saadi kätte hiljemalt käesoleva ühisseisukoha kehtivusaja lõpuks ja

– lõpliku kohustuse võtmise kuupäev on 18 kuud pärast käesoleva ühisseisukoha kehtivusaja lõppemist.

7. Pakkumismenetluse / pakkumuste esitamise kestus: ei kohaldata
8. Teadaolevate pakkujate riikkondsus ja nimi: ei kohaldata
9. Muu teave

Kokkuleppe punkti 32 kohaselt ei anta seotud abi riikidele, kelle kogurahvatulu elaniku kohta on Maailmapanga andmete kohaselt suurem kui madalama keskmise sissetulekuga riikide puhul kehtestatud ülempiir. Riik liigitatakse kokkuleppe kohast seotud abi kõlblikkust silmas pidades ümber alles pärast seda, kui Maailmapanga poolt talle määratud kategooria on jäänud kahel järjestikusel aastal samaks. Maailmapanga riikide sissetulekute liigitust ajakohastatakse iga aasta 1. juulil, võttes aluseks nende eelmise kalendriaasta kogurahvatulu elaniku kohta (Atlase meetod).

1. juulil 2024 liigitas Maailmapank Ukraina 2023. aasta andmete põhjal esimest korda kõrgema keskmise sissetulekuga riigiks (4 950 USA dollarit kogurahvatulu elaniku kohta, samas kui kõrgema keskmise sissetulekuga riikide künnis oli 4 516 USA dollarit[1]). Kui Maailmapank selle liigituse 1. juulil 2025 kinnitab, liigitab OECD sekretariaat Ukraina automaatselt ümber riigiks, kellele ei saa seotud abi anda.

Maailmapank märkis 2024. aasta juulis, et Ukraina ülespoole liigitamine oli tingitud SKP kasvu taastumisest, mida vedas ehitustegevus (24,6 %), mis peegeldab investeeringute märkimisväärset suurenemist Ukraina ülesehitustööde toetuseks jätkuva hävitustöö tõttu, rahvastiku vähenemist (rohkem kui 15 %) ning omamaiste kaupade ja teenuste hinnatõusu. Võttes arvesse Ukraina SKP prognoositud kasvu 2024. aastal ja elanikkonna jätkuvat

[1] 2023. aastal suurenes Ukraina kogurahvatulu elaniku kohta 26 % võrra. 2022. aastal jäi Ukraina kogurahvatulu elaniku kohta tunduvalt alla kõrgema keskmise sissetulekuga riikide künnisele (3 930 USA dollarit, kõrgema keskmise sissetulekuga riikide künnis oli 4 466 USA dollarit).

vähenemist võrreldes sõjaeelsete näitajatega, näib olevat võimalik, et Ukraina säilitab kõrgema keskmise sissetulekuga riigi liigituse.

EL leiab, et lepingu punkti 32 sätted, mis käsitlevad riigi abikõlblikkuse kindlaksmääramise metoodikat, ei ole Ukraina konkreetse olukorra seisukohast piisavad.

Ukraina kerkinud kogurahvatulu elaniku kohta ja Maailmapanga ajakohastatud tulude liigitus ei tohiks kokkuleppe tähenduses kaasa tuua Ukraina ümberliigitamist seotud abi seisukohast abikõlbmatuks riigiks, kuna see ei vastaks seotud abi keelustamise peamisele põhjusele kõrgema keskmise sissetulekuga riikides, milleks on kaubandusmoonutuste vältimine ja ekspordikrediidi soodustamine kokkuleppe tüüptingimuste, mitte seotud abi tingimuste alusel. Kriis mõjutab Ukrainat jätkuvalt märkimisväärselt ning Maailmapanga liigitus kõrgema keskmise sissetulekuga riigiks ei kajasta Ukraina majanduse suurt reaalkasvu sellisel määral, et tuleks edendada standardset kaubandust, mitte abi. Osaliste jaoks on vastupidiselt äärmiselt oluline, et kõik võimalikud välisallikad jääksid ülesehitusaja jooksul piiratud ajaks Ukraina ülesehitamise rahastamiseks kättesaadavaks.

Lisaks soovib EL rõhutada, et otsus mitte järgida seotud abi saamise õiguse kindlaksmääramisel Maailmapanga riikide liigitust ei looks osaliste jaoks pretsedenti. 1991. aastal otsustasid osalised, et endistel idabloki riikidel ei ole õigust saada seotud abi, olenemata nende Maailmapanga riikide liigitusest. See säte (nn „pehme keeld“) kehtis kokkuleppes kuni 2012. aastani.

Samuti väärib märkimist, et Maailmapank vaatab praegu läbi oma riikide tulude liigitamise metoodikat.

EL rõhutab, et selle ühisseisukoha vastuvõtmine ei tohiks luua „automaatselt kohaldatavat“ pretsedenti tulevaste juhtumite jaoks, mille geopoliitiline ja majanduslik kontekst on ainukordne ja mida tuleks käsitleda sama läbimõeldud ja analüüsitud viisil.